

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI SAZIV

Jesenje zasedanje

Komisija za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje

Sednica br. 29

Priština, 6.11.2018, u 11:00 časova

Zgrada Skupštine, sala N-302

ZAPISNIK

Sedinici su prisustovali: Muharrem Nitaj, Besa Gaxherri, Srđan Mitrović, Lutfi Zharku, Andin Hoti, Danush Ademi, Ganimete Musliu, Salih Salihu i Salih Zyba.

Odsutni: Etem Arifi i Liburn Aliu.

Pozvan: Bislim Zogaj, Direktor Agencija za upravljanje Memorijalnim Kompleksima Kosova (AUMKK)

Pomoćno osoblje Komisije: Bajram Badivuku i Ylber Sherifi.

Sednicu je predsedavao, **Muharrem Nitaj**, predsednik komisije.

Dnevni red:

- 1. Usvajanje dnevnog reda;**
- 2. Usvajanje zapisnika sa održane sednice 2. i 9.10.2018. godine;**
- 3. Razmatranje trenutnog stanja memorijalnih kompleksa na Kosovu, pozvan je direktor AUMKK-a;**
- 4. Razmatranje Nacrt Zakona o zaštiti od buke;**
- 5. Razmatranje Nacrt Zakona o stvaranju nacionalne infrastrukture prostornih informacija u Republici Kosova;**
- 6. Razno.**

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red se usvojio bez promena.

2. Usvajanje zapisnika sa sednica održanih 2. i 9. oktobra 2018. godine;

Muharrem Nitaj, predsednik, konstatovao je usvajanje zapisnika sa sednica održanih 2. i 9. oktobra 2018. godine.

3. Razmatranje trenutnog stanja memorijalnih kompleksa na Kosovu, pozvan je direktor AUMKK-a

Muharrem Nitaj, predsednik, obavestio je da za diskutovanje o stanju Memorijalnih kompleksa, pozvan je na sednici direktor ove Agencije g. Bislim Zogaj, kojim se zahvalio na učešću.

Bislim Zogaj, direktor AUMKK prvenstveno se zahvalio članovima komisije na datom poverenju za direktora ove Agencije, pošto je to njegov prvi sastanak nakon imenovanja. Onda je rekao da je izveštaj kratak i da smo ga kasno prosledili (dan pre sednice). Razlog je što imamo mali broj u osoblju i bilo je malo vremena da se isti pripremi. U ovom izveštaju težili smo predstaviti realno stanje i sklon sam da se ne bavim puno s prošlošću, već s onim što se mene tiče. S stanjem memorijalnih kompleksa, koje su pod nadležnosti agencije, niko nije zadovoljan. Imamo veliki broj kompleksa koji su prešli pod nadležnost agencije pa čak i od uspostavljanja, svi memorijali, statue i groblja koji su izgrađeni nakon rata, na volonterskoj osnovi dosta često su izgrađene radi reda, i osim toga nedostajalo je i njihovo održavanje i stoga danas imamo brojne oštećene memorijale.

Nakon prijema dužnosti u agenciji, moj prvi cilj je bio memorijalni kompleks „Adem Jashari“ pa onda svi ostali kompleksi na Kosovu. Kako bi se odradio dobar posao, naš prioritet je da radove koje vršimo, budu što višeg mogućeg nivoa i da u isto vreme imamo i dobro održavanje. S budžetom sledeće godine povećali smo mogućnost da održavamo veći broj kompleksa, šireći se tako iz godine u godinu. Ovde nam je potrebna i podrška opština i kod onih opština koje imaju veću spremnost i stanje memorijalnih kompleksa je bolje.

Zogaj je dodao da postoje brojni problemi sa memorijalima, počevši prvenstveno od Memorijalnog kompleksa „Adem Jashari“, gde je stanje tornjeva otpora otežano, ali pošto se sada usvojio Zakon o Memorijalnom Kompleksu „Adem Jashari“, mi kao agencija bićemo maksimalno angažovani da što pre se počne sa radovima na ovom kompleksu kako bi smo spasili zgrade otpora bez da se sruše, i da učinimo da ovaj kompleks bude dostojanstven kao što i zaslužuje.

Problemi postoje i kod ostalih memorijala. Za memorijal Ibrahim Rugova u Prištini, bio je izrađen projekat od strane MŽSPP-a, koji je počeo s ostvarenjem a u međuvremenu su prekinuti radovi te kompanije od strane MŽSPP-a. Sada ovaj memorijal je prešao u našim nadležnostima. Procenili smo da projekat ne ispunjava kriterijume vremena i okolnosti stvorenih u ovim prostorijama (sada sem groba Ibrahim Rugove, imamo i grob Adem Demaçija i grobove palih boraca) i sada se treba izraditi jedan kompletno drugi projekat. U ovom projektu se trebaju obuhvatiti i druge institucije kao što su: Opština Prištine, MŽSPP, MKSO, Udruženja koja proizlaze iz rata, stanovnici naselja itd. Problem s memorijalnim kompleksom u Meji- Đakovici, bio je dosta medijski i stvarno je za sažaljenje, zašto se do sada nije rešio, ali od kada sam uzeo mandat, bavio sam se s ovim pitanjem, jer imamo problema sa jednom firmom, koja nije izvršila radove s odgovornošću, i tako smo im mi prekinuli radove. Verujem da do kraja meseca rešićemo ovaj problem, dok je ovaj projekat, dodao je, počeo već 13 godina.

Muharrem Nitaj, predsednik, zahvalio se na izveštaju i procenio ga je kao uopšteni izveštaj bez detalja i finansijskih specifika. Osim memorijalnog kompleksa „Adem Jashari“, želeo bi da izveštavate o utrošenim sredstvima u totalu za izgradnju i nadgledanje memorijala ali verujem da će se izveštaj dopuniti s pitanjima i odgovornostima u nastavku.

Bislim Zogaj, rekao je da misli da je izveštaj više kao smernica za debatu, dok finansijski izveštaj smo spremni pripremiti ga, samo zahtevamo malo vremena, za one projekte koje smo odradili kao agencija, jer mi upravljamo brojne memorijalne komplekse, monolite i groblja za koje nisko obavili radove, projekte i ulaganja, i za iste ne raspoložemo podatke.

Salih Salihu, tražio je od direktora da uvek imaju jasne finansijske izveštaje, jer je to dosta osetljiv posao i kako se ne bi desilo da vaš naslednik kaže da se ne želi baviti prethodnim poslovima. Da se pridaje pažnje stručnosti na poslu, i da se vrše radovi radi reda, projekti da budu blagovremeno izvršeni i da ne dođe do razočarenja članova porodica.

Besa Gaxherri, rekla je da razlog za ovaj sastanak je bila poseta i blisko upoznavanje sa stanjem Memorijalnog Komplexa „Adem Jashari“. Ona je počela sa citatom zadnjeg dela izveštaja: „*Izgrađeni memorijali od nakon završetka rata pa do pre pet godina počeli su da budu odštećeni zbog nedostatka održavanja, ali i zbog ne održivih i ne profesionalnih izgradnji. Memorijali izgrađeni u zadnjih pet godina su u mnogo boljem stanju. Cilj AUMKK-a je da mi, osim izgradnje novih projekata, jeste da stvaramo mogućnosti da i sve ostale komplekse i memorijale održavamo.*“ Nema finansijskih podataka u izveštaju, osim za Memorijalni Komplex „Adem Jashari“ gde se navodi da su se do sada uložilo preko 10 miliona evra, i mi smo bili u poseti, videli smo stanje, i ako nisam po struci inženjer, mislim da se nije utrošilo više od 3-4 milion evra i na osnovu toga, kao komisija trebamo da zahtevamo da se vrši revizija za isti ali i za svaki drugi memorijal, jer je neprihvatljivo da se zloupotrebe sredstva za memorijale. Za eksproprijaciju 20 hektara u Memorijalnom Komplexu „Adem Jashari“, pitala je ko su vlasnici, jer tokom posete, gradonačelnik Bekim Jashari, rekao je da nismo zainteresovani da imaju koristi od eksproprijacije i da li ima vlasnika od drugih porodica za eksproprijaciju osim porodice Jashari. Na kraju, rekla je da očekujemo opširniji izveštaj sa finansijskim izveštajem i prosledila je poruku direktoru za odvajanje od političkog aspekta mrtvih i palih boraca, bez pristrasnosti i da se svi kompleksi uzimaju kao jednaki, jer su svi pali borci jednaki.

Muharrem Nitaj, predsednik, pitao je direktora, koliko vremena vam treba da pripremite jedan detaljan finansijski izveštaj za sve memorijalne komplekse, s informacijama koje su se ovde navele, kao što su: faze izgradnje, utrošena sredstva i sredstva koja su zahtevana za završetak ovih projekata.

Bislim Zogaj, rekao je da što se tiče takvih krađa, nema veće sramote od onoga koji zloupotrebljava takva sredstva. Drugo, za izveštaj, zahtevao je razumevanje, jer u dve sledeće godine su revizori u agenciji, i nedostatak vremena, onda je kraj godine i postoje nekoliko obaveza nakon što se završe projekti, i sad smo pred krajem godine, gde ćemo i mi pripremiti godišnji izveštaj za Skupštinu, stoga zahtevam vremena do kraja godine za pripremu ovog izveštaja.

Andin Hoti, slagavši se sa pitanjima prethodnika, pitao je za vremenske rokove za projekat za memorijalni kompleks „Adem Jashari“, onda koliko uopšteno ima memorijala na Kosovu pod upravom Agencije, i da li su uvršteni po spiskovima memorijala agencije, Kuća muzej Ukshin Hotija. Hoti je zahtevao više pažnje za memorijalni kompleks nacionalnih palih boraca u Orahovcu, jer je u žalosnom stanju.

Ganimete Musliu, zahvalila se na izveštaju i tražila je da se izveštava od vremena kada je uzeo dužnost direkt g. Zogaj, koje je projekte našao na pola, a koje je završio, sve to na tabelaran način sa tačnim podacima, jer izveštaj 2017. godine, se glasao na plenarnoj sednici, zašto da se isti obavezi da to uradi bez obaveze, inače za različite nedovoljnosti i one finansijske, Skupština može uspostaviti anketnu komisiju.

Isto tako ona se složila da se ne pravi razlika između palih boraca naglasivši da memorijalni Komplex „Adem Jashari“ treba da ima prioriteta.

Musliu je pitala o stanju kula porodica Ahmeti u Likošanu, i čestitala je za odrađen posao u kompleksu Morine, predložila je da pošto kompleksi nemaju vodiča, bar da imaju navedenu legendu.

Muharrem Nitaj, predsednik, rekao je da je glasan izveštaj bio za 2017. godinu, dok je sada novembar 2018. godine, stoga zahtev za izveštaj nije preklapanje.

Nitaj je dodao da zahtevamo jednu informaciju, kako je našao stanje u agenciji i šta je uradio za ove mesece na dužnosti, koliko para je utrošeno, koji su projekti završeni i koliko sredstava su potrebna da se završe ovi projekti?

Salih Zyba, rekao je da ovo nije izveštaj, već samo informacija, i insistirao je za jedan izveštaj bar od kada je uzeo dužnost direktora i zahtevao je obrazloženja od strane direktora, citirajući direktora kada je rekao „za one koje su završene ne raspoložemo informacije“.

Zyba je rekao da finansijski izveštaj treba biti poseban, iako su se naveli nekoliko memorijala, nemamo obuhvaćen spisak memorijala koji su zaštićeni i ne postoji niti jedan link gde ih možemo naći. Obuhvatajući spisak svih memorijala, izaći će na vidiku i sopstveni doprinos porodica i dijaspora, koji se ovde ne navodi, dok za „podizanje svesti firma“, rekao je da za njih nije potreba da se sveste jer one imaju zakonsku obavezu za svoj posao.

Lutfi Zharku, rekao je da nisu obuhvaćeni svi grobovi palih boraca, jer u svakom gradu postoje grobovi palih boraca i postavio je pitanje, da li ste diskutovali u agenciji da se ograničite na održavanju 4 ili 5 većih kompleksa a da se ostali prenesu opštinama, pošto vi kao agencija imate poteškoće da se brinete za sve, i na kraju je dodao, da se više o grobovima brinu članovi porodica nego same institucije.

Bislim Zogaj, naglasio je da trenutno se ne zna koliko sredstava su potrebna da se završe projekti kompleksa, pošto imamo brojne projekte i zahteve za nove izgradnje. Imamo projekat za memorijalni kompleks „Adem Jashari“ i sa usvojenim zakonom, predviđaju se oko 21 miliona evra ulaganja, onda imamo projekat koji je MŽSPP proglasilo kao posebnu zonu, Brdo Beriše, Klečke i Divljake, projekat koji košta oko 22 miliona evra. Samo ova dva projekta imaju visok trošak, ali računamo da i putem donatora da se završi projekat.

Agencija ima dosta posla i nemamo komoditeta baviti se s prošlošću i ko je šta loše odradio, jer se t tim pitanjima bavi istraga, dok ja snosim odgovornost za radove koji su izvršeni tokom mog mandata, od datuma 12. julu 2018. godine.

Što se tiče eksproprijacije, zakonom je predviđeno da se sva imovina koja se nalazi u toj zoni bude pod eksproprijacijom.

A vezano za političke pristrasnosti, s potpunom odgovornošću kažem da od trenutka uzimanja mandata u agenciji, za mene ne postoje partijske podele niti regionalne jer sve pale borce smatram kao deo moje porodice.

S usvajanjem Zakona o Memorijalnom Kompleksu „Adem Jashari“, mi ćemo izraditi dva administrativna uputstva jer će se tu uspostaviti jedna komisija od nekoliko institucija.

A što se tiče projekta Kuća Muzej Ukshin Hotija, diskutovao sam i sa gradonačelnikom Orahovca i trenutno je pod nadzorom ministarstva kulture, i sa zakonom agencije predviđeno je da svi memorijalni kompleksi mogu preći pod nadležnost Agencije sa inicijativom lokalne ili centralne vlasti. Mi kao agencija rezervisali smo kod sa više od 20 hiljada evra, za početak ukoliko to pređe u nadležnost agencije.

O projektu za memorijalni kompleks „Adem Jashari“ agencija je imala jedan tender, gde se izabrala jedna kompanija za očuvanje kuća ili objekata otpornosti. Projekat je koštao oko 6 miliona evra.

Kompleks kula porodice Ahmeti u Likošanu, agencija je vršila konzervaciju tih kuća i sa budžetom sledeće godine nadgledaćemo ih i održavati, i biće u mnogo boljem stanju.

Imamo brojne komplekse kojima nedostaje vodič i zahtevali smo da se prime još najmanje 5, ali razmotrićemo i mogućnost legendi.

Bilo je nemoguće održavati 121 memorijalnih kompleksa sa ovim budžetom, za 2018. godinu imali smo samo 5 kompleksa koje smo održavali. Sa budžetom sledeće godine predvideli smo 40 do 50 kompleksa za održavanje i svakom godinom povećaćemo njihov broj.

Veb stranica agencije je manjkava i bolje ćemo je održavati. Postoje opštine koje su iskazale spremnost za održavanje memorijala i dogovorili smo se da podelimo obaveze.

Muharrem Nitaj, predsednik, zahvalio se direktoru agencije, posetivši ga da nakon tri nedelje komisija očekuje zahtevani izveštaj, s time što će da nekoliko dana ranije proslediti.

4. Razmatranje Nacrt Zakona o zaštiti od buke

Muharrem Nitaj, predsednik, predstavio je na razmatranje Nacrt Zakona br. 06/L-128 o zaštiti od buke i dodao je da isti ispunjava uslove predviđene Poslovníkom Skupštine. Pošto nije bilo diskusije, on je pozvao Komisiju na glasanje: Predsednik je konstatovao da sa 5 glasova za i 1 uzdržan, odlučio je da se Skupštini dostavi sledeća:

Preporuka

Da se u principu usvoji Nacrt Zakona br. 06/L-128 o zaštiti od buke

5. Razmatranje Nacrt Zakona o stvaranju nacionalne infrastrukture prostornog informisanja u Republici Kosova

Muharrem Nitaj, predsednik, predstavio je na razmatranju u principu Nacrt Zakona br. 06/L-127 o stvaranju nacionalne infrastrukture prostornog informisanja u Republici Kosova i dodao je da isti ispunjava uslove predviđene Poslovníkom Skupštine. Pošto nije imalo diskusije, pozvao je komisiju na glasanje: predsednik je konstatovao da sa 5 glasova za i 1 uzdržani, odlučeno je da se Skupštini dostavili sledeća:

Preporuka

Da se u principu usvoji Nacrt Zakona br. 06/L-127 o stvaranju nacionalne infrastrukture prostornog informisanja u Republici Kosova.

6. Razno.

Muharrem Nitaj, predsednik, obavestio je da na prvom čitanju je prešao Nacrt Zakon br. 06/L-088 o izmenama i dopunama Zakona br. 05/L-042 o regulisanju usluga vode, izrađen od strane komisije i sada se treba formirati jedna radna grupa da se isti razmotri. Predsednik se složio da se o ovom pitanju još jednom diskutuje sa poslanicom besa Gaxherri, koja je bila predsedavajuća radne grupe za izradu istog.

Sednica se završila u 12:04 časova

Pripremlilo :

Pomoćno osoblje komisije

Predsednik Komisije ,

Muharrem Nitaj